ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II Warszawa, dnia 8 lipca 1938 r. Nr 37

TREŚĆ:

103.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 20 maja 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o nadaniu orzeczeniu Komisji Rozjemczej z dnia 2 kwietnia 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze m. Lwowa.

(Dz. U. R. P. z dnia 15 czerwca 1938 r. Nr 41, poz. 341).

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami, a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Lwowa z dnia 2 kwietnia 1938 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 kwietnia 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 24, poz. 55), nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze m. Lwowa.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

104.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 czerwca 1938 r.

o nadaniu umowie zbiorowej z dnia 20 maja 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich gospodarstw rolnych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niemieckiej, str. 1456) zarządzam co następuje:

§ 1.

Nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich gospodarstw rolnych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego umowie zbiorowej z dnia 20 maja 1938 r., zawartej w Katowicach pomiędzy Związkiem Pracodawców Rolnych i Leśnych dla województwa śląskiego i Związkiem Ziemian województwa śląskiego — z jednej strony, a Związkiem Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i Związkiem Zawodowym Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej — z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 21 maja 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 29, poz. 72).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

105.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 czerwca 1938 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej w Katowicach z dnia 16 maja 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy dla kucharzy na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie § 27 rozporządzenia o przyjmowaniu i wydalaniu robotników i pracowników podczas okresu demobilizacji gospodarczej (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 65, poz. 643) i § 24 tegoż rozporządzenia, zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 93, poz. 866) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej w Katowicach z dnia 16 maja 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy dla kucharzy na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego, nadaję moc obowiązującą od dnia 1 czerwca 1938 r.

Tekst orzeczenia podany jest poniżej.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 23.VI. 1938 r.

ORZECZENIE

Komisji Pojednawczo - Arbitrażowej w Katowicach z dnia 16 maja 1938 r., ustalające warunki płacy dla kucharzy na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Przewodniczący: *inż. Stanisław Kossuth*
Sekretarz: *mgr Lucjan Korcyl*

Ławnicy:

po stronie pracodawców:

1) *Jerzy Pillnik*
2) *mgr Roman Hrabar*
3) *dr Piotr Kania*

po stronie pracowników:

1) *Wincenty Lebioda*, sekr.
2) *Mieczysław Melek*, sekr.
3) *Józef Feliks*, sekr.

Na rozprawę w sprawie ustalenia warunków płacy dla kucharzy stawili się:

a) z jednej strony, w imieniu Związku Restauratorów: *Wojciech Nowakowski*, prezes, oraz członkowie: *Wyczyszczok Józef, Mikołaj Szopa, Henryk Bieruński, Franciszek Cwiękała, Jan Stier;*

b) z drugiej strony, w imieniu Związku Zawodowego Kelnerów i Pokrewnych Zawodów: *Kazimierz Strykowski, Rudolf Błahut, Jan Prutek, Fryderyk Eizenberg.*

Komisja po wysłuchaniu stron i po naradzie orzeka, co następuje:

Dodatek do umowy zawartej w dniu 20 września 1937 r. pomiędzy Związkiem Restauratorów, Właścicieli Kawiarń i Hoteli na województwo śląskie, a Związkiem Zawodowym Kelnerów i Pokrewnych Zawodów, Okrąg Śląski, dla kucharzy na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego:

1. Czas pracy dla kucharzy normują przepisy ustawowe. Przerwy w pracy nie zaliczają się do czasu pracy.

2. Za godziny nadliczbowe wykonane na wyraźne polecenie pracodawcy (ponad 48 godzin tygodn.) kucharze otrzymują za każdą godzinę nadliczbową 1/48 stawki zarobkowej tygodniowej. Do każdej godziny nadliczbowej w pierwszych 12 godzi-

nach nadliczbowych dopłaca się dodatek w wysokości 10 procent stawki godzinowej (1/48 stawki tyg.), a do każdych następnych godzin nadliczbowych dopłaca się 25 procent stawki godzinowej.

3. Kucharze otrzymują całodzienne utrzymanie.

4. Kucharze przyjęci na wypomóżkę otrzymują tę samą płacę, co kucharze stali.

5. Pracodawca ponosi koszty prania zawodowej odzieży kucharzy, jak fartuchy, białe marynarki, spodnie, czapki itp.

6. Urlopów udziela się stosownie do postanowień ustawowych.

7. W I-sze święto Bożego Narodzenia i I-sze święto Wielkiejnocy kucharze są w zasadzie zwolnieni od pracy. W restauracjach hotelowych i dworcowych kucharze mogą pracować.

8. W I-szy dzień Bożego Narodzenia i I-szy dzień Wielkiejnocy mogą pracować jednakże z dodatkiem 100-procentowym.

9. Kolejność dyżurów celem przygotowania i wydawania obiadów i kolacji kucharze ustalają we własnym zakresie.

10. Tabela stawek zarobkowych tygodniowych:

	Miasto Katowice i letniska	Chorzów	Inne miejscowości w górnośl. części woj. śląskiego
I kat. (1 rok pracy zawod.) . .	33.60	33.60	31.20
II kat. (2 rok pracy zawod.) . .	38.40	38.40	36.00
III kat. (dalsze lata pr. zawod.) .	48.00	45.60	43.20

Kucharz, który na żądanie pracodawcy odpowiada za kuchnię oraz organizację pracy w zakładach zatrudniających dwóch lub więcej kucharzy, otrzymuje dodatek specjalny w wysokości 15.00 zł tygodniowo.

Tabela płac obowiązuje od dnia 1.V. 1938 r. do dnia 31.XII. 1938 r. z tym, że może być wypowiedziana na 1 miesiąc przed upływem tego terminu, a w razie niewypowiedzenia obowiązuje na każdy dalszy kwartał z jednomiesięcznym wypowiedzeniem.

Przez wprowadzenie niniejszej umowy nie mogą być pogarszane istniejące warunki pracy i płacy.

11. Termin ważności orzeczenia i wypowiedzenia reguluje ogólna umowa w przemyśle gastronomiczno-hotelowym zawarta w dniu 20.IX. 1937 r.

Strony winny wyrazić zgodę na to orzeczenie w ciągu dni 10-ciu od dnia ogłoszenia niniejszego orzeczenia.

Katowice, dnia 16 maja 1938 r.

(—) *inż. Kossuth*

(—) *Hrabar*
(—) *Pillnik*
(—) *Kania*

(—) *Melek*
(—) *Feliks*
(—) *Lebioda*

106.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 czerwca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 29 marca 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw ciesielskich na obszarze miasta Lublina.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Lublinie w dniu 29 marca 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw ciesielskich na obszarze miasta Lublina.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 19 maja 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 30, poz. 76).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

107.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 czerwca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 23 kwietnia 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu wrzesińskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu we Wrześni w dniu 23 kwietnia 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu wrzesińskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 19 maja 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 30, poz. 77).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

108.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 czerwca 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłu skórzanego przy wykonywaniu robót wojskowych na obszarze miasta st. Warszawy układowi zbiorowemu pracy z dnia 20 września 1937 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce — Oddział XI w Warszawie, Centralny Związek Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce — Oddział I w Warszawie i Związek Zawodowy Szewców Mechanicznych, Ręcznych i Pokrewnych Zawodów w Polsce — Oddział I Rymarzy i Siodlarzy w Warszawie zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłu skórzanego przy wykonywaniu robót wojskowych na obszarze miasta st. Warszawy układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Warszawie w dniu 20 września 1937 r.:

a) po stronie pracodawców przez Zakłady przemysłowe „Waris" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, Zakłady Przemysłowe „L. Didier i S. Wojciechowski" w Warszawie, Spółkę Wytwórczą Polskich Rymarzy i Siodlarzy w Warszawie, firmę W. Cybulski i S-ka Sp. z ogr. odp. w Warszawie oraz Zakłady „Dermapol" Sp. z ogr. odp. w Warszawie,

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce — Oddział XI w Warszawie, Centralny Związek Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce — Oddział I w Warszawie oraz Związek Za-

wodowy Szewców Mechanicznych, Ręcznych i Pokrewnych Zawodów w Polsce — Oddział I Rymarzy i Siodlarzy w Warszawie.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy I Okręgu (Warszawa, ul. Marszałkowska Nr 84) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*
Główny Inspektor Pracy
Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 30 . VI. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 20 września 1937 r. pomiędzy:

1) Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce, Oddział XI, Warszawa, ul. Leszno 23,

2) Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce, Oddział I, Warszawa, ul. Leszno 19 oraz

3) Związkiem Zawodowym Szewców Mechanicznych, Ręcznych i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział I Rymarzy i Siodlarzy, Warszawa, ul. Ogrodowa 39/41 — z jednej strony,

a następującymi firmami:

1) Zakłady przemysłowe „Waris" Sp. z ogr. odp., Warszawa, ul. Grzybowska 57,

2) Zakłady Przemysłowe „L. Didier i S. Wojciechowski", Warszawa, ul. Okopowa 78,

3) Spółka Wytwórcza Polskich Rymarzy i Siodlarzy, Warszawa, ul. Nalewki 2a,

4) W. Cybulski i S-ka Sp. z ogr. odp., Warszawa, ul. Trębacka 9 oraz

5) Zakłady „Dermapol" Sp. z ogr. odp., Warszawa, ul. Leszno 70 — z drugiej strony

został zawarty następujący układ zbiorowy pracy, normujący warunki pracy i płacy w przedsiębiorstwach przemysłu skórzanego przy wykonywaniu robót wojskowych:

Przyjmowanie robotników.

§ 1.

Przyjmowanie robotników pozostawia się do uznania pracodawcy z zaleceniem korzystania z pośrednictwa związków pracowniczych, które są uprawnione do zgłaszania kandydatów do pracy z tym, że pierwszeństwo w zatrudnieniu posiadają pracownicy, którzy uprzednio pracowali w danym zakładzie.

§ 2.

Przy rozpoczynaniu pracy pracodawcy obowiązani są zatrudnić równorzędnie z innymi robotnikami delegata pracowników, a w wypadku jego choroby — zastępcę delegata.

Czas pracy.

§ 3.

W przedsiębiorstwach przemysłu skórzanego przy wykonywaniu robót wojskowych obowiązuje 46-godzinny tydzień pracy, tzn. 8 godzin dziennie, w sobotę zaś 6 godzin.

§ 4.

Na wypadek przerw w pracy pracodawcy są obowiązani komunikować delegacji robotniczej przyczyny tychże przerw.

Wynagrodzenie.

§ 5.

Wypłaty odbywać się będą co dwa tygodnie; w pierwszym tygodniu robotnicy otrzymują 75% należności.

§ 6.

Cennik płac akordowych za roboty rymarskie ustala się jak następuje:

a) uprząż artyl. 6-ki	278 zł	88 gr
b) rząd wierzchowy	30 „	15 „
c) uprząż taborowa parna	38 „	19 „
d) uprząż taborowa pojedyńcza . .	20 „	16 „

Podwyżka płac uzyskana w wyżej podanym cenniku w stosunku do cennika płac z roku 1936/37, a wynosząca 12%, dotyczy zarówno robót rymarskich skórzanych, jak i innych pokrewnych.

Stawki płac w odniesieniu do robót dotychczas niewykonywanych będą kalkulowane na poziomie obecnie obowiązującego cennika.

Delegacje.

§ 7.

Delegat w warsztacie pracy jest wybierany przez ogół robotników. Delegat jest uprawniony do interwencji w odniesieniu do przestrzegania regulaminu pracy oraz do ingerencji w zatargach lokalnych.

Prześladowanie lub usunięcie z pracy delegata z tytułu spełnianych przez tegoż funkcji jest niedopuszczalne.

W przypadku potrzeby przedstawiciel związku zawodowego pracowników jest uprawniony do porozumiewania się z robotnikami na terenie fabrycznym.

Organizacja pracy.

§ 8.

We wszystkich fabrykach obowiązuje w organizacji pracy system brygadowy, tj. szykowanie, szycie i wykończenie w jednej brygadzie.

Jeśli powyższe okaże się niewykonalne ze względów technicznych, to ustalenie właściwego systemu pracy nastąpi w dro-

dze porozumienia między dyrekcją fabryki a przedstawicielami robotników, wybranymi przez ogół robotników danej fabryki.

Termin ważności umowy.

§ 9.

Układ niniejszy zawiera się na okres od dnia 13 września 1937 r. do dnia 31 grudnia 1938 r. z prawem 3-ch miesięcznego zapowiedzenia wygaśnięcia. O ile żadna ze stron nie zapowie wygaśnięcia niniejszego układu w przewidzianym powyżej terminie, to układ przedłuża się automatycznie na rok następny do dnia 31 grudnia 1939 r. z przewidzianym zapowiedzeniem wygaśnięcia.

Zakłady Przemysłowe „Waris" Sp. z o. o., Warszawa, ul. Grzybowska 57

(—) *W. Andruszkiewicz*

Zakłady Przemysłowe „L. Didier i S. Wojciechowski", Warszawa, ul. Okopowa 78

(—) *St. Wojciechowski*

Spółka Wytwórcza Polskich Rymarzy i Siodlarzy, Warszawa, ul. Nalewki 2a

(—) *W. Guczman*

W. Cybulski i S-ka, Sp. z ogr. odp., Warszawa, ul. Trębacka Nr 9

(—) *St. Gołaszewski*

Zakłady „Dermapol", Sp. z ogr. odp., Warszawa, ulica Leszno 70

(—) *E. Degórski*

Centralny Związek Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce — Oddział XI, Warszawa, ul. Leszno 23

(—) *Czesław Strzelec*

Centralny Związek Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce — Oddział I, Warszawa, ul. Leszno 19

(—) *J. Ofman*

Związek Zawodowy Szewców Mechanicznych, Ręcznych i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział I-szy Rymarzy i Siodlarzy, Warszawa, ulica Ogrodowa 39/41

(—) *Franciszek Kopeć*

Rejestruję. 23.X. 1937 r.

Nr rej. 55.

Inspektor Pracy I Okręgu

(—) *R. Gregołajtys*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 99801. 23.VI.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 35 gr.**